

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İş Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, genel gerekçe ve madde gerekçeleri ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.18./11/2024



Doğan BEKİN

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 18-11-2024	Esas No:2/2694

GENEL GEREKÇE

Asgari ücret, çalışanın ve ailesinin ülkenin ekonomik ve sosyal koşulları altında yaşamını sürdürebileceği ve insan onuruna yakışır ücret düzeyi olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de asgari ücret, anayasa tarafından güvenceye alınmış, iş kanunu ve bu kanun gereği uygulama yönetmeliği çerçevesinde yasal altyapısı tamamlanmıştır. Asgari ücret, işçi ve işveren temsilcileri ile devlet yetkililerinin oluşturduğu “Asgari Ücret Tespit Komisyonu” aracılığı ile ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik durumu, ücretliler için geçinme endeksleri, fiilen ödenmekte olan ücretlerin genel durumu ve geçim şartları göz önünde bulundurularak belirlenmektedir.

Son yıllarda ülkemizde yaşanan ekonomik dalgalanmalar, enflasyon oranlarındaki artış ve temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarındaki hızlı yükseliş, çalışan kesimin alım gücünü ciddi şekilde etkilemiştir. Özellikle asgari ücretle geçinen vatandaşlarımız, bu durumdan en çok etkilenen kesim olmuştur. Gıda, konut, ulaşım ve enerji gibi temel ihtiyaçlar, asgari ücretle geçinen vatandaşlarımız için büyük bir yük haline gelmiştir.

2024 yılı Temmuz ayında Türk-İş tarafından yayınlanan açlık ve yoksulluk sınırı raporuna göre, dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 19.234,43 TL, yoksulluk sınırı ise 62.652,87 TL, bekar bir çalışanın yaşama maliyeti de 24.901,78 TL olarak belirlenmiştir. Bu veriler, mevcut asgari ücretin, vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını çok açık bir şekilde göstermektedir.

Asgari ücretin artırılması, sadece çalışan kesimin değil, aynı zamanda genel ekonomik denge ve toplumsal refah açısından da önemlidir. Asgari ücretin yetersizliği, gelir dağılımında adaletsizliğe yol açmakta ve toplumsal huzursuzluğa sebep olmaktadır. Belirlenecek asgari ücret, günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre çalışanın ve ailesinin insanca yaşamasını mümkün kılacak düzeyde olmalıdır. Mevcut ekonomik koşullar ve çalışanların insanca yaşama hakkı dikkate alındığında asgari ücretin, cari yılın ocak ve temmuz aylarında açıklanan dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ortalamasının yarısından az olmayacak şekilde belirlenmesi, işçilerin yaşam standartlarının yükseltilmesi ve sosyal adaletin sağlanması açısından zorunludur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Çalışanların temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve ekonomik refahının artırılması amacıyla Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile belirlenecek olan asgari ücretin, cari yılın ocak ve temmuz ayları için dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ortalamasının yarısından az olamaz şekilde 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesinde değişiklik yapılmasını amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Komisyonca belirlenecek olan asgari ücret, cari yılın ocak ve temmuz ayları için saptanan dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ortalamasının yarısından az olamaz.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

